

TÓM TẮT

TRẦN HỒNG PHƯƠNG, Đại Học Nông Lâm Tp. HCM, tháng 8/2011. Đề tài “Sự tương quan của sâu đục bông *Palpita vitrealis* R. (Lepidoptera: Crambidae) và thiên địch trên vườn lài có và không sử dụng thuốc BVTV tại Thành phố Hồ Chí Minh”.

Giảng viên hướng dẫn: ThS. LÊ CAO LƯỢNG

Th.S DƯƠNG KIM HÀ

Mục tiêu và yêu cầu của đề tài nhằm đánh giá mật số, mức độ gây hại và tiềm năng thành phần thiên địch đối với sâu đục bông *Palpita vitrealis* R. trên vườn lài, dư lượng thuốc BVTV trên hoa lài và ảnh hưởng của thuốc trên cây trồng đối với vườn lài có sử dụng thuốc BVTV.

Đề tài được thực hiện từ giữa tháng 3 đến cuối tháng 5 năm 2011 tại phường Thạnh Lộc – Quận 12 – Thành phố Hồ Chí Minh đã thu được một số kết quả như sau:

Bằng phương pháp điều tra của viện BVTV (1999), tôi đã ghi nhận được 12 loài thiên địch trên cây hoa lài tại phường Thạnh Lộc - Quận 12 gồm: nhện chân gai *Oxyopes javanus* Thorell., nhện lùn *Atypena formosana* Bar., nhện nhảy *Phintella* sp., bọ rùa đỏ cam *Micraspis discolor* Fab., bọ ngựa *Mantis* sp., bọ xít ăn môi *Orius sauteri* Poppius, ong ký sinh 1 (chưa định danh), ong ký sinh 2 (chưa định danh), ong ký sinh 3 (chưa định danh), Ong nhỏ *Brachymeria* sp., ong ký sinh 4 (chưa định danh) và ong ăn môi *Ropalidia* sp. Trong đó thiên địch của SDB *Palpita vitrealis* R. bao gồm 7 loài gồm có: ong ký sinh 2 (chưa định danh), ong ký sinh 3 (chưa định danh), ong nhỏ *Brachymeria* sp., ong ký sinh 4 (chưa định danh), ong ăn môi *Ropalidia* sp., bọ xít ăn môi *Orius sauteri* Poppius.

Điều tra mật số, tần suất xuất hiện và mức độ gây hại của sâu đục bông *Palpita vitrealis* R. đã ghi nhận được: Tỷ lệ phát hoa bị hại trên hoa lài tại phường Thạnh Lộc – Quận 12 – Tp. HCM do SDB *Palpita vitrealis* R. gây ra biến động từ 11,70 - 42,08

%, trung bình là 18,06 %. Mật số của SDB *Palpita vitrealis* R. biến động từ 4,04 - 10,08 con.m⁻², trung bình là 6,63 con.m⁻². Bên cạnh đó tần suất xuất hiện của SDB *Palpita vitrealis* R. cũng khá cao biến động từ 87,5 % - 100 %, trung bình là 95,83%.

Sự tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch trên nghiệm thức A:

- $r_{\text{tính}} = 0,6184 < 0,7$ nên sự tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch trên nghiệm thức A có tương quan tuyến tính thấp.
- $r_{\text{tính}} = 0,6184 < 0,7$ nên phương trình tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch không áp dụng được.

Sự tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch trên nghiệm thức B:

- $r_{\text{tính}} = 0,8733 > 0,7$ nên sự tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch trên nghiệm thức B có tương quan tuyến tính chặt.
- $P \% < 1 \%$, do đó hệ số góc b rất có ý nghĩa (ở mức ý nghĩa 0,01).

Vì r^{**} , $r_{\text{tính}} = 0,8733 > 0,7$ và $b \neq 0$ nên phương trình tương quan giữa SDB *Palpita vitrealis* R. và thiên địch trên nghiệm thức B có thể áp dụng được ($y = 2,9925 - 0,1859x$).

Kết quả phân tích dư lượng tại Viện nghiên cứu công nghệ sinh học và môi trường - Trường Đại Học Nông Lâm Tp. HCM cho thấy thuốc an toàn cho người sử dụng.

Ảnh hưởng của 3 loại thuốc Reasant 1.8EC, Brightin 1.8EC và Chitin 3.6EC lên cây trồng đạt cấp hại 1.